

# Skanzen Makón

Megkezdődött a múzeumi és műemléki hónap megyei eseménysorozata

Csupán három hónap telt el azóta, hogy a makói belvízmentesítő tábor lakói elköltöztek a makói múzeumi épületbe. A makói múzeumnak az alapját, s a létesítményt tegnap délelőtt már meg is nyitott. Ket. épületgyűjtés átadására került sor a József Attila Múzeum kertjében, ahol egyúttal dr. Juhász Antal, a szegedi Móra Ferenc Múzeum igazgatóhelyettese az országos múzeumi és műemléki hónap Csongrád megyei eseménysorozatát is megnyitotta.

Elmondta, hogy pontosan három évvel ezelőtt készült el a városban a József Attila Múzeum új épülete, melynek szomszédságában a makóiak összefogásának lelkesedésének eredményeként most új létesítmény avatására kerül sor. Társadalmi munkában készült a két épületgyűjtés; az apátfalvi paraszt gazdaház és a makói bognár-, kovácsműhely. Az építők között szerepelnek a budapesti makóiak baráti körének tagjai, a makói Lenin Tsz dolgozói, az apátfalvi Aranykalász Tsz, a helyi városvédő egyesület és még sok-sok lelkes városlakó. Igen gyakran szombaton, vasárnap folyt a munka, az utóbbi napokban még éjszaka is. A múlt tisztelete, a hagyományápolás lelkesítette a skanzen építőit.

Az eseményen jelen volt S. Hegedűs László, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára is. Elmondta, hogy az új létesítmények hozzásegítenek benünket és az utánunk jövő nemzedéket is ahhoz, hogy jobban megismerjük, megértsük a múltunkat. Makó mindig ápolta közelebbi, reggebbi hagyományait s ebben a városban a múzeumügy közügyé vált. Bizonyítja ezt az is, hogy dr. Tóth Ferenc múzeumigazgató hivatásszeretete, szakértelme párosulva a makóiak ügyszeretetével néhány hónap alatt ilyen produktumra lett képes.

S. Hegedűs László a Hazafias Népfront Kiváló Társadalmi munkáért plakettet adta át a Budapesti élő makóiak baráti körének, a makói Lenin Tsz-nek, az apátfalvi Aranykalász Tsz-nek és a makói városvédő egyesületnek.

Majd Szabó G. László, a megyei tanács elnökhelyettese múzeumi dolgozóknak kitüntetésekkel adta át. Gaskó Béla, a Szocialista Kultúráért elismerésben részesült. Bozó István, Vinkovics Mária és Vigh László miniszteri díszoklevelet, Simon Erzsébet, Morvay Endréné és dr. Kapus Istvánné pedig Kiváló munkáért kitüntetést kapott.

## Csehszlovák színház Szegeden

A mai csehszlovák színház egyik jeles, Európa-szerte elismert társulatát látja vendégül a szegedi színház október 8-án, hétfőn este 7 órai kezdettel: a brnói Divadlo na Provazku (Színház a kötélben) mutatja be a Kisszínházban Commedia dell'arte című darabját, Peter Scherhauser rendezésében.

A mű címe kissé csalóka: nem pusztán kísérletezést jelent ez esetben a formával, nem kívánja újratemetni a klasszikus színházi formákat — hanem azok mai megfelelőit keresi. A keretet egy sor klasszikus téma összessége adja, tipikus alaphelyzetekben küzd, menekül és ellenáll mesterei, nek a szolga Harlequin.

Úgynevezett „mozgásszínház” az, amit a Szegedre látogató csehszlovák együttes képvisel. Érthető hát, ha különleges érdeklődéssel várhatjuk produkciójukat, már csak azért is, mert egy kiemelkedő színházi egyéniség, Boleslav Polivka is fellép a darabban — egy remélhetően emlékezetes előadás főszereplőjeként.

# Figyelmet a véradókra és a vérré

Megyei konferencia Szegeden

Ezekben a napokban szerette az országban megyei konferenciákon értékelik a hazai véradozmozgalmat fejlődését, határozzák meg a következő időszak tennivalóit. A Vöröskereszt Csongrád megyei vezetősége és a megyei vértranszfúziós állomás szervezésében tegnap, kedden tartották Szegeden a megyei véradoz-konferenciát, amelyen a VI. országos konferencia főbb megállapításait, állásfoglalását dr. Alföldy Árpád, a Magyar Vöröskereszt főtitkárhelyettese ismertette. Mégynk véradozmozgalmának fejlődéséről dr. Gál György egyetemi tanár beszélt. A vásárhelyi véradozmozgalmának munkájáról dr. Karsai Miklós igazgató főorvos, a makói eredményekről és gondokból dr. Zentai Ferenc főorvos, a szentesi véradozmozgalmáról dr. Kispál Mihály főorvos tájékoztatta a konferencia résztvevőit.

A tanácskozáson kitüntetések, okleveleket vettek át véradók, illetve a mozgalomban elenjáró közössé-

gek. A 75 véradásért kitüntetést vette át Kiss László, Nagy Attila, Garai Sándor (Hódmezővásárhely), és Kinyó Péter (Makó). Az 50 véradásért kitüntetést kapta Hajdú Péter, Joó István (Makó) és Hoffmann Gyuláné (Szeged). Dósa János (Szeged) 40 véradásért vett át kitüntetést.

A konferencián levetítették a Bizalom jele című új, a mozgalom munkáját bemutató filmet.

Magyarországon 35 évvel ezelőtt kezdődött meg a szervezett, 25 évvel ezelőtt pedig a tértismentes véradás. Ma már nemzetközi viszonylatban is elismerést érdemel a véradoz áldozatvállalása, hiszen segítségükkel a mozgalom eljutott oda, hogy az évente tértismentesen adott vérmennyiség fedezze az országos szükségletet. Megyénk elenjár a mozgalomban. Statisztikai adatok bizonyítják, országos szinten Csongrád megyében adnak legtöbb vért — a lakosság számához viszonyítva — egészséges emberek beteg

társaiknak. Sokat korszerűsödtek a vérvétel, a vérfeldolgozás feltételei is az elmúlt időszakban, az eredményekkel azonban nem lehetünk teljesen elégedettek. További korszerűsítések kellemenek a vérellátó állomásokon, így a technikai, tárgyi feltételek tökéletesítése továbbra is kiemelt feladat.

Szeged 1951-ben meg a fővárosból kapott vért, néhány év múlva alakult meg a véradozmozgalmak, vált szervezetté a véradás. Évről évre emelkedett a véradozok száma, és a vérmennyiség, a jövőben már nem is a mennyiség növelése a feladat, hanem megfelelni a minőségi követelményeknek, el látni a minőségivér-igényeket. Előterbe került a plazma és a vérkészítmények előállítás.

Humánus cselekedet a véradás. A jövőben sem szabad megelégedni azoknak a segítőkész embereknek erkölcsi és anyagi elismeréséről, akik életet adnak. Éppen olyan figyelmet kell fordítani a véradozokra, mint az életet mentő vérré.

## Számítógépekről

Ma, szerdán délután 5 órakor Szegeden, a Technika Házában az MTESZ Neumann János számítógép-tudományos társaság mikroszámítógép-klubja összejövetelt tart az érdeklődőknek. Dr. Csapó Benő egyetemi adjunktus előadásának témája: statisztikai programcsomagok a természet- és társadalomtudományok vizsgálatához a Commodore 64-es személyi számítógéphez. Holnap, csütörtökön ugyanebben az időpontban a Home-lap személyiszámítógép-építők és felhasználók találkozik a les. Újabb érdeklődők is jelentkezhetnek még erre a hetente ismétlődő program-sorozatra.

## Előadássorozat Lukács Györgyről

A nagy marxista esztéta és filozófus, Lukács György születésének jövőre megünnepeendő centenáriuma alkalmából az MSZMP Csongrád megyei Oktatási Igazgatósága és a TIT megyei szervezete az 1984-85-ös oktatási évben Korunk kérdése Lukács György munkásságában címmel előadás-sorozatot rendez. A tegnap, kedden délután a Somogyi-könyvtárban tartott első előadás előtt dr. Szecsei József, az MSZMP megyei Oktatási igazgatóságának helyettes vezetője megnyitójában méltatta Lukács György mun-

kasságát. Majd Lukács György és a marxizmus reneszánsza címmel dr. Besenyei Sándor, a SZOTE adjunktusa tartotta meg az első előadást.

A centenáriumi emlékezés e rendkívül érdekesnek ígérkező formája elsősorban, úgy tűnik, a szűkebb szakmai közönségnek, esztétáknak, filozófusoknak szólna. A rendező szervek azonban azzal a szándékkal kívánják útjára indítani ezt a nagyszabású — előreláthatólag nyolc-tíz előadásból álló — megemlékezéssorozatot, hogy azon oktatók, propagandisták, az esztétika és a filozófia iránt érdeklődő értelmiségiek is nagyobb számban részt vesznek majd, különös tekintettel az egyetemre, főiskolák a szakterülettel kapcsolatos témákon dolgozó pedagógusaira, és a marxista-leninista esztétikai filozófiai tanszéknek tanáraira. S hogy minden szerepel a kínálatban? Előadásokat hallhatunk majd az érdeklődők többek között Lukács György helyéről a magyar szellemi életben, a Lukács-kutatások jelenlegi helyzetéről, az idegenkedésméltóiról az ontológiában, a társadalmi reprodukció lukácsi általános teóriájáról, és a politikai szféra helyéről, funkciójáról a társadalmi létezésben — Lukács György műveinek tükrében.

## Pályakezdő pedagógusok köszöntése

Szeptemberben 119 friss diplomás kezdte meg munkáját a szegedi és a városkörnyéki oktatási intézetekben. Általános iskolákban 68-an, középfokú tanintézetben 15-en, nevelőotthonokban, kollégiumokban 14-en vesznek részt a gyermekek oktatásában, nevelésében.

A város szép hagyománya, hogy minden esztendőben tanévkezdéskor a társadalmi és tömegszervezetek ünnepségen köszöntik a pályakezdő fiatalokat. Tegnap, kedden délután valamennyien a JATE-klubba kaptak meghívót, ahol Tuza Klára, a KISZ Szeged városi bizottságának titkára köszöntötte a résztvevőket, köztük a városi pártbizottság, a pedagógus-pártbizottságok, a pedagógus-szakszervezet képviselőit.

Juhász Pál, a városi tanács művelődési osztályának helyettes vezetője mondott köszöntőt. Hangsúlyozta, a tanárok oktatómunkájában vissza kell állítani a követelmény tekintélyét, hogy ne legyenek diákok, akik képességeiktől, lehetőségeiktől elmaradva végzik tanulmányi feladataikat. Egyre nagyobb szerepet kap, és elválaszthatatlan a tanítástól a nevelés. A nevelés-központú iskola sikere dön-

tően a tanár egyéniségétől, személyiségétől függ, a tanár iskolában végzett tevékenysége túljut az iskola kapuin.

Az ünnepségen a Liszt Ferenc zeneiskola és a Széchenyi gimnázium és szakközépiskola tanulói műsorral köszöntötték a pályakezdő pedagógusokat, a Béke utcai általános iskola kisdobosai virággal kedveskedtek.

## Két koncert — külföldi előadókkal

Neves külföldi előadókkal két koncertet is rendez a héten a filharmonia: holnap, csütörtökön este fél 8 órai kezdettel a Tiszai-színházban a B kamarabérlő első hangversenye, a szlovén vendégművész, Maria Csajkovszkaja gordonkaversenye hallgatható meg a komoly zene kedvelői. Az Ukrajnai SZSZK érdemes művésze 1986-ban második lett a szovjetunióbeli ösztöndíjverseny gordonkaversenyén, majd megnyerte a II. nemzetközi Csajkovszkij-versenyt, 1968-ban pedig a bu-

dapesti Pablo Casals-versenyt szintén első díjat kapott. A Moszkvai Állami Konzervatórium docensének igen gazdag, nemzetközi elismerést ígérő aratott repertoárjából a szegedi közönség holnap Barber, Schubert- és Schumann-műveket hallhat.

A Cseh Filharmonia kórusának és zenekarának hangversenye a dombban lesz október 6-án, szombaton este 8 óráig, a szimfonikus bérlőszervezet második koncertjéért. A kórust Vácias Neumann dirigálja,

aki a Felsenstein irányította berlini Vigopera vezető karnagya is volt. A nyilvánosság előtt 1896. január 4-én először szerepelt Cseh Filharmonia-zenekar — maga Dvorák is dirigálta őket — a legnevesebb cseh zenekarok egyike. A felszabadulás óta négy világrészben több koncertet adtak, mostani szegedi műsorukon Dvorák, Janáček és Martinů műveit szerepelnek. Közreműködik: Magdalena Hájosyová, Vera Soukupová, Leo Marian Vodicka és Pavel Kamas.

## „Dzsesszössz” előtt

Nem mindennapi dzsesszéval elé nézhetnek mindazok, akik igazi kedvelői a műfajnak: az Ifjúsági Ház dzsesszklubja egy új elképzelés jegyében szervezte meg az idei „dzsesszösszt”. A hagyományossá lett, egyetlen rendezvénysorozatára koncentráló dzsesszhétvége helyett a teljes őszi évadra elosztott koncertsorozatot rendeznek, s hogy milyen neves, eddig Szegeden nem hallhatott előadók, abból talán némi izlett ad az alábbi előzetes.

A sorozat már a héten, október 6-án megkezdődik:

szombaton délután fél 5-től az NDK-ból érkezett pozanos, Conny Bauer szólókoncertjét rendezik meg a JATE-klubban. Este 8 órai kezdettel az Ifjúsági Házban a Joanne Brackeen Quartet hangversenye várja az érdeklődőket — erről a koncertről a Magyar Rádió helyszíni közvetítést ad. Már egy jó hét múlva, október 15-én este 8-tól következik a másik csemege: az Egyesült Államokból érkező Oregon-együttes fellépése az Ifjúsági Házban. S hogy a dzsesszmuzsika hazai neves előadóját se feledkezzünk meg: 16-án a Pege-kvartett, 22-én a Benko Dixieland lép föl este 8-tól a JATE-klubban, 27-én este 7 órától pedig Garay Attila triójának és a Szekszárdi Dzsesszkvartettnek lesz hangversenye az Ifjúsági Házban.

A november is tartogat kellemes dzsesszmeglepetéseket: 12-én este 8-tól a JATE-klubban a Jiri Stivin Solo System és Binder Károly koncertjét tartják meg. 17-én este 8-tól a Sportcsarnokban pedig — a világhírű Jan Garbarek Group vendég szerepel. Ez utóbbi hangversenyről a rádió szintén helyszíni közvetítést ad, az Oregon szegedi zenéjéről pedig hangfelvételt készít.

## Ismét a lakossági szolgáltatásokról

Tegnap délelőtt ülést tartott a fogasztók Csongrád megyei tanácsa. A lakás-karbantartási és -felújítási szolgáltatások megyei gondjainak elemzése közben újrászóba került, hogy kisiparos helyett kontárral dolgoztatni nem jó, de szükséges. A hiányszakmák pótlását nem sikerült meg megoldani, a vállalási díjak széles skálán mozognak, a határidők is rendkívül különbözőek. Sajnos, ez utóbbi nagymértékben függ az alkatrészellátástól. Egy példa: a gázvezeték-építés külső munkái gyorsabban haladnak, mint a belső szerelés, hiánycikk a nyomáscsökkentő, a nagykanizsai gyár az egyetlen gyártó, ők is csak saját telephelyükön árusítják.

A szocialista szektorban a lakossági szolgáltatás értéke elenyésző. Ez főleg a hosszú vállalási idő, az anyaghiány és az anyagárak emelkedésének következménye. Így sajnos természetes, hogy növekszik az olcsóbb és gyorsabb munkát vállaló kontárok szerepe.